

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З ІНШИМИ ОРГАНАМИ ПІД ЧАС РОЗСЛІДУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬСЯ У СФЕРІ ДІЯЛЬНОСТІ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕТОРІВ

INTERACTION OF PRE-JUDICIAL INVESTIGATION AUTHORITIES WITH OTHER AUTHORITIES DURING THE INVESTIGATION OF CRIMINAL OFFENSES COMMITTED IN THE FIELD OF ACTIVITIES OF INSTITUTIONAL INVESTORS

Важинський В.М., к.ю.н., доцент,
старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем протидії злочинності
Навчально-науковий інститут № 1 Національної академії внутрішніх справ

На підставі аналізу наукових джерел, положень кримінального процесуального законодавства України, спеціального законодавства, яке визначає порядок діяльності БЕБ, СБУ та інших органів досудового розслідування, діяльність інших державних органів, матеріалів слідчої і судової практики в статті досліджуються питання взаємодії органів досудового розслідування з Держфінмоніторингу, АРМА, ДПС та іншими державними органами під час організації та проведення фінансових розслідувань у кримінальних провадженнях щодо вчинення кримінальних правопорушень у сфері діяльності інституційних інвесторів.

Метою статті визначено вирішення наукового завдання щодо з'ясування особливостей взаємодії органів досудового розслідування з іншими державними органами під час досудового розслідування кримінальних проваджень щодо кримінальних правопорушень, які вчиняються в сфері діяльності інституційних інвесторів.

Автором вказано, що наразі чинним законодавством передбачена нечітка процедура витребування та отримання документів та інформації від державних органів та запропоновано внести зміни до статті КПК України та: 1) конкретизувати способи процесуальної форми взаємодії органів досудового розслідування з органами державної влади; 2) визначити форми процесуальних документів, якими оформляються запити до державних органів про витребування інформації, речей та документів згідно статті 93 КПК України, порядок їх розгляду, строки надання запитуваних об'єктів, наслідки ненадання у конкретні строки; 3) визначення чіткого порядку приєднання добровільно наданих документів, речей до матеріалів кримінального провадження і надання їм статусу доказів; 4) відповідальність за невиконання законних вимог органів досудового розслідування щодо надання запитуваної інформації, документів.

Як недолік також зазначено суперечність між КПК та іншими спеціальними законами щодо права ініціювати та проводити перевірки контролюючими органами. Автором запропоновано внесення змін до КПК та інших спеціальних законів, якими передбачити право та чітку процедуру ініціювання позапланових перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання та участі в їх проведенні лише для оперативних та слідчих підрозділів Бюро економічної безпеки, які здійснюють ОРД чи ведуть фінансове розслідування і дозволити участь у проведенні такої перевірки тільки працівникам, які мають необхідні знання і ведуть фінансові розслідування і лише у зв'язку з таким розслідуванням.

Ключові слова: досудове розслідування, витребування документів, інституційні інвестори, перевірка, ревізія.

Based on the analysis of scientific sources, the provisions of the criminal procedural legislation of Ukraine, special legislation that determines the procedure for the activities of the State Security Service, the Security Service and other pre-trial investigation bodies, the activities of other state bodies, materials of investigative and judicial practice, the article examines the issue of the interaction of pre-trial investigation bodies with the State Financial Monitoring Service, ARMA, DPS and other state bodies during the organization and conduct of financial investigations in criminal proceedings regarding the commission of criminal offenses in the sphere of activity of institutional investors.

The purpose of the article is to solve the scientific task of clarifying the peculiarities of the interaction of pre-trial investigation bodies with other state bodies during the pre-trial investigation of criminal proceedings regarding criminal offenses committed in the sphere of activity of institutional investors.

The author indicated that currently the current legislation provides for an unclear procedure for requesting and receiving documents and information from state bodies and proposed to make changes to the article of the Criminal Code of Ukraine and: 1) to specify the methods of the procedural form of interaction of pre-trial investigation bodies with state authorities; 2) determine the forms of procedural documents, which are used to make requests to state bodies about the requisition of information, things and documents in accordance with Article 93 of the Criminal Procedure Code of Ukraine, the procedure for their consideration, deadlines for providing the requested objects, consequences of failure to provide them within specific deadlines; 3) determination of a clear procedure for joining voluntarily provided documents and things to the materials of criminal proceedings and giving them the status of evidence; 4) responsibility for non-fulfillment of the legal requirements of pre-trial investigation bodies regarding the provision of requested information and documents.

The contradiction between the CPC and other special laws regarding the right to initiate and carry out inspections by supervisory bodies is also noted as a drawback. The author proposed amendments to the Criminal Procedure Code and other special laws, which would provide for the right and a clear procedure for initiating unscheduled inspections of the financial and economic activities of business entities and participation in their implementation only for operational and investigative units of the Bureau of Economic Security, which carry out OSA or conduct a financial investigation and allow participation in such an investigation only to employees who have the necessary knowledge and conduct financial investigations and only in connection with such an investigation.

Key words: pre-trial investigation, demand for documents, institutional investors, inspection, audit.

Вступ. Кримінальні правопорушення у сфері діяльності інституційних інвесторів є вкрай складними для розслідування, оскільки поєднують у собі ознаки професійної економічної (фінансової) злочинності та організованої злочинності. Роль і значення ОРД для викриття та документування злочинної діяльності неможливо переоцінити, про що ми зазначали вище. Проте після початку кримінального провадження зусиль одного слідчого чи навіть кількох буде замало для швидкого, повного, всебічного та успішного розслідування цієї категорії кримінальних правопорушень, адже масштаби цієї злочинної

діяльності зазвичай буде великі і пронизують різні сфери діяльності. Тому дуже важливо забезпечити слідчого знаннями вміннями та навичками використання можливостей інших державних органів та рекомендаціями щодо організації правильної взаємодії слідчого з іншими державними органами з метою розкриття та розслідування кримінальних правопорушень у сфері діяльності інституційних інвесторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням взаємодії органів досудового розслідування з іншими державними органами, організаціями, установами, громад-

ськістю та засобами масової інформації завжди присвячується особлива увага вченими під час дослідження питань доказування та розслідування окремих категорій правопорушень. Такі питання досліджувались вітчизняними вченими у сфері кримінального процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності, зокрема, у роботах таких вчених: Н. А. Аменицька, С. В. Андрусенко, М. В. Багрій, С. В. Бажанов, А. М. Балашов, О. М. Бандурка, Є. С. Безруких, В. Д. Берназ, О. П. Бойко, В. С. Бондар, В. І. Василюк, А. Ф. Волобуєв, В. І. Галаган, М. Б. Головки, Л. Я. Гордін, М. Л. Грібов, Ю. М. Грошевий, С. М. Гусаров, Л. І. Данченко, Є. О. Дідоренко, О. Ф. Долженков, А. Я. Дубинський, О. П. Заворіна, В. С. Зеленецький, О. Ф. Кобзар, А. В. Коваленко, В. П. Корж, М. В. Корнієнко, Л. М. Лобойко, Є. Д. Лук'яничков, А. О. Ляц, В. С. Максимов, В. І. Малуго, О. Р. Михайленко, Д. Й. Никифорчук, О. Ю. Орлов, М. А. Погорецький, Г. Ю. Прилуцький, В. В. Рогальська, Б. Г. Розовський, Д. Б. Сергєєва, Є. Д. Скулиш, О. С. Старенький, В. В. Старченко, С. М. Стахівський, М. П. Стрельбицький, О. Ю. Татаров, З. М. Топорецька, В. В. Топчій, Л. Д. Удалова, В. І. Фаринник, Г. П. Цимбал, М. С. Цуцкірідзе, С. С. Чернявський, А. М. Черняк, Н. П. Черняк, В. Ю. Шепітько, М. Є. Шумило, Л. І. Щербина, О. О. Юхно, О. В. Яцюк та багато інших. Проте організація досудового розслідування кримінальних проваджень у сфері діяльності інституційних інвесторів та планування варіантів взаємодії з іншими органами, установами та організаціями дозволить суттєво скоротити строки розслідування та досягти прогресу при меншій затраті сил і засобів органу досудового розслідування.

Метою статті є вирішення наукового завдання щодо з'ясування особливостей взаємодії органів досудового розслідування з іншими державними органами під час досудового розслідування кримінальних проваджень щодо кримінальних правопорушень, які вчиняються в сфері діяльності інституційних інвесторів.

Виклад основного матеріалу. В літературі вже сформувалась однозначна позиція, що взаємодія органів досудового розслідування з іншими органами, установами, організаціями, громадянами, ЗМІ тощо може відбуватись в процесуальній чи непроцесуальній (організаційній) формах [1-3]. Взаємодія в процесуальній формі базується на вимогах КПК та деталізована в підзаконних нормативно-правових актах.

Зокрема, під час досудового розслідування цієї категорії кримінальних правопорушень доцільним є звернення до Дежфінмоніторингу, АРМА, ДПС України чи іншого органу щодо допомоги у відстеженні руху коштів чи майна, проведення перевірки чи ревізії для оцінювання збитків для формування відповідних матеріалів, котрі можуть стати вихідними даними для подальших слідчих чи негласних слідчих дій, витребування актів перевірок та висновків ревізій. Доречним також є використання можливостей Дежфінмоніторингу щодо зупинення проведення видаткових операцій на рахунках, що сприятиме арешту незаконно здобутих доходів та забезпечення спеціальної конфіскації.

При аналізі наявних нормативно-правових актів, що регулюють відносини із взаємодії органів досудового розслідування з органами державної влади, встановлено, що Законом України «Про Бюро економічної безпеки України» [4] деталізований перелік органів із якими здійснюється взаємодія Бюро економічної безпеки (далі – БЕБ), як основного органу на якого покладається здійснення досудового розслідування злочинів у сфері економіки. Зокрема, ст. 7 зазначеного вище Закону в процесі розслідування злочинів у сфері економіки визначені форми, підстави взаємодії, зміст запиту, що подається до відповідних органів, а також у загальному вигляді – відповідальність за невиконання (неналежне виконання) запиту БЕБ. Витребування БЕБ інформації та/або документів від органів державної

влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, службових і фізичних осіб може здійснюватися відповідно до їх підслідності та в порядку, визначеному КПК України.

Повноваження окремих слідчих підрозділів щодо взаємодії з органами державної влади регулюються галузевими наказами. Так, взаємодія слідчих Національної поліції з органами державної влади визначені Положенням про слідчі підрозділи Національної поліції України, затвердженим наказом Міністерства внутрішніх справ України від 06.07.2017 № 570 [5]. Зокрема, начальник слідчого управління організовує та забезпечує взаємодію підпорядкованих слідчих підрозділів та оперативних підрозділів (кримінальної поліції) ГУНП та міжрегіональних територіальних органів поліції щодо досудового розслідування кримінальних правопорушень з моменту внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) відомостей про їх учинення. На начальника слідчого відділу територіального (відокремленого) підрозділу Національної поліції України покладено обов'язок з організації та забезпечення взаємодії слідчих з органами, що здійснюють судово-експертну діяльність, органами прокуратури і суду. Однак, ні КПК України, ні підзаконними нормативно-правовими актами не деталізовані повноваження слідчого щодо взаємодії з органами державної влади. Тому слід вважати, що слідчий Національної поліції не має права на безпосередню взаємодію з органами державної влади, але має право здійснювати таку взаємодію через передбачені КПК України процесуальні дії та слідчі дії, які дозволяють взаємодію (витребування і отримання інформації та документів, тимчасовий доступ до речей та документів, допит, слідчі огляди тощо).

Має свої особливості процедура взаємодії при отриманні доказів з електронних інформаційних систем та державних реєстрів [6-8]. Інформація з Державного реєстру прав на нерухоме майно, їх обмежень і обтяжень надається у паперовій формі за заявою особи, яка бажає отримати таку інформацію, або уповноваженої нею особи шляхом звернення до суб'єкта державної реєстрації прав або нотаріуса. Органи досудового розслідування мають право на безоплатне отримання такої інформації.

Деякою мірою спрощена і прискорена система взаємодії Бюро економічної безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України, Державної міграційної служби України, Національної поліції України, Державної прикордонної служби України, Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Відповідно до спільного наказу Бюро економічної безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України від 22.11.2022 № 342/760 [9] між цими органами передбачається електронна інформаційна взаємодія.

З метою удосконалення організаційно-правової форми взаємодії органів державної влади, місцевого самоврядування та бізнесу, а також органів досудового розслідування злочинів у сфері економіки, враховуючи необхідність виконання рішення РНБО, затвердженого указом Президента України від 23.01.2024 № 21/2024 [10], є необхідність врегулювання таких відносин на законодавчому та галузевому рівнях. Це дозволить чітко врегулювати питання отримання доказів сторонами кримінального провадження, які надаються добровільно, а з іншого боку – чітка процедура отримання доказів захистить сторону захисту від можливих зловживань сторони обвинувачення.

Оскільки документи є основним джерелом доказів в кримінальних провадженнях щодо діяльності інституційних інвесторів, дуже важливо зняти ризики визнання таких доказів недопустимими через нечіткий процесуальний порядок їх отримання. Тому, вважаємо за необхідне внесення змін до КПК України щодо таких питань:

- 1) конкретизувати способи процесуальної форми взаємо-

дії органів досудового розслідування з органами державної влади; 2) визначити форми процесуальних документів, якими оформляються запити до державних органів про витребування інформації, речей та документів згідно статті 93 КПК України, порядок їх розгляду, строки надання запитуваних об'єктів, наслідки ненадання у конкретні строки; 3) визначення чіткого порядку приєднання добровільно наданих документів, речей до матеріалів кримінального провадження і надання їм статусу доказів; 4) у кримінально-процесуальному законодавстві передбачити, що за невиконання законних вимог органів досудового розслідування щодо надання запитованої інформації, документів, речей тощо посадові особи державних органів несуть відповідальність.

Взаємодія органів досудового розслідування з Дежфінмоніторингу після початку кримінального провадження передбачає отримання інформації та документів про фінансові операції, які супроводжували злочинну діяльність під час вчинення кримінальних правопорушень як у сфері залучення коштів індивідуальних інвесторів, так і під час їх витрачання. Відповідно до Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» [11] Держфінмоніторингу має широке коло повноважень в частині аналізу фінансових операцій. Таким чином Держфінмоніторинг України може надати на запит органів досудового розслідування значну кількість інформації щодо підозрілих фінансових операцій інституційного інвестора, включаючи їх суми, отримувачів, контрагентів інституційного інвестора тощо, що дозволить органам досудового розслідування скласти «фінансовий ланцюжок» операцій, які супроводжували злочинну діяльність.

Правоохоронний орган вправі звернутися до Держфінмоніторингу для отримання узагальнених (додаткових узагальнених) матеріалів в рамках фінансового розслідування. Також Держфінмоніторинг має право на зупинення фінансових операцій, що є превентивним засобом унеможливлення розпорядження злочинними активами. Прийняття рішення про зупинення фінансових операцій є виключною компетенцією суб'єкта первинного фінансового моніторингу та Держфінмоніторингу. Зупинення фінансових операцій є тимчасовим превентивним заходом для унеможливлення використання коштів, що мають ознаки злочинних. Після прийняття рішення Держфінмоніторингом про зупинення та виконання такого рішення суб'єктами первинного фінансового моніторингу важливою є роль правоохоронних органів у виявленні та фіксації фактичних обставин, що свідчили б про наявність достатніх підстав вважати, що вчинено кримінальне правопорушення та про необхідність накладення арешту на таке майно.

Співпраця органів досудового розслідування з ДПС України чи іншими контролюючими органами під час досудового розслідування спрямована на виявлення порушень податкового чи іншого спеціального законодавства, яке регулює діяльність певного інституційного інвестора (певну сферу суспільних відносин, в якій працює інституційний інвестор).

Чинний КПК України надає право органам досудового розслідування витребувати та отримувати висновки ревізій та акти перевірок контролюючих органів, але не дає права їх ініціювати [12, с. 294]. Податкова перевірка дає можливість перевірити не лише питання дотримання вимог щодо сплати податків, але й багато іншого. Зокрема, згідно підпункту 75.1.2 пункту 75.1 статті 75 Податкового кодексу України документальною перевіркою вважається перевірка, предметом якої є своєчасність, достовірність, повнота нарахування та сплати усіх передбачених цим Кодексом податків та зборів, а також дотримання валют-

ного та іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин з працівниками (найманими особами) та яка проводиться на підставі податкових декларацій (розрахунків), фінансової, статистичної та іншої звітності, реєстрів податкового та бухгалтерського обліку, ведення яких передбачено законом, первинних документів, які використовуються в бухгалтерському та податковому обліку і пов'язані з нарахуванням і сплатою податків та зборів, виконанням вимог іншого законодавства, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи, а також отриманих в установленому законодавством порядку контролюючим органом документів та податкової інформації, у тому числі за результатами перевірок інших платників податків [13]. Матеріали перевірок містять по-суті складений кваліфікованим працівником зі спеціальними знаннями висновком про наявність в діяльності певного суб'єкта порушень спеціального законодавства. В окремих випадках матеріали перевірок можуть замінити необхідність призначення та проведення судово-економічних експертиз в кримінальному провадженні [14, с. 150].

Чинний КПК України не передбачає можливостей участі слідчого в проведенні перевірки, але відповідно до пункту 78.3 статті 78 Податкового кодексу України працівникам правоохоронних органів забороняється брати участь у проведенні планових та позапланових виїзних перевірок платників податків, що проводяться контролюючими органами, якщо такі перевірки не пов'язані з веденням оперативного-розшукових справ або здійсненням кримінального провадження стосовно таких платників податків (посадових осіб платників податків), що знаходяться в їх провадженні. Перевірки платників податків правоохоронними органами проводяться у межах повноважень, визначених законом, та в порядку, передбаченому Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», , Кримінальним процесуальним кодексом України та іншими законами України [13]. Проте пункт 63.1 статті 63 Палаткового кодексу України визначає, що органи Служби безпеки України, Національної поліції України, прокуратури, інші правоохоронні органи та їх службові (посадові) особи не можуть брати безпосередньої участі у перевірках, що проводяться контролюючими органами, та проводити перевірки суб'єктів підприємницької діяльності з питань оподаткування.

Натомість Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» передбачає право порушувати в установленому законом порядку питання про проведення перевірок фінансово-господарської діяльності підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та осіб, які займаються підприємницькою діяльністю або іншими видами господарської діяльності індивідуально, та брати участь в їх проведенні (пункт 3 частини першої статті 8 Закону) [15].

Щодо ревізій ситуація також неоднозначна, адже українське законодавство та судова практика характеризуються неоднозначністю, стосовно визнання залучення слідчим або прокурором контролюючих органів для здійснення перевірок та ревізій на етапі досудового розслідування як джерела допустимих доказів. Відсутність належної кримінально-процесуальної регламентації порядку призначення ревізій спричиняє виникнення проблем у їх реалізації на практиці [16, с. 201].

Щодо НАБУ передбачено, що Національний банк України, Антимонопольний комітет України, Фонд державного майна України, орган державного фінансового контролю в Україні, Національне агентство з питань запобігання корупції, а також інші державні органи, що здійснюють державний контроль за дотриманням фізичними та юридичними особами законодавства України, з метою

запобігання та протидії кримінальним правопорушенням, віднесеним до підслідності Національного бюро, зобов'язані: за зверненням Національного бюро проводити у межах своєї компетенції ревізії, перевірки та інші дії щодо контролю за дотриманням законодавства України фізичними та юридичними особами (стаття 19 Закону) [17]. Службі безпеки України надано право залучати в установленому законодавством порядку до проведення перевірок, ревізій та експертиз кваліфікованих спеціалістів установ, організацій контрольних і фінансових органів п. 2 ч. 2 ст. 25 Закону України «Про Службу безпеки України») [18].

Така невизначеність повноважень органів досудового розслідування з одного боку ускладнює їх діяльність щодо розслідування кримінальних правопорушень, адже долучення слідчого, який здійснює фінансове розслідування) до проведення позапланової перевірки інституційного інвестора допоможе комунікації слідчого та представника контролюючих органів, які проводимуть перевірку, допоможе зорієнтувати і акцентувати увагу на вже виявлених порушеннях в діяльності інституційного інвестора, а отже досягти кращої результативності позапланової перевірки і тим самим встановити під час перевірки ряд питань, які цікавлять органи досудового розслідування, а отже подальшому не вимагатиме призначення судових експертиз. Проте, з іншого боку, оскільки акта процедура не передбачена КПК, це створює ризик визнання такого акта перевірки недопустимим доказом через порушення процесуальних норм під час її проведення.

Фактично сьогодні акти перевірок та висновки ревізій контролюючих органів, як правило будуть допустимими доказами, якщо вони отримані у результаті виконання своїх функцій контролюючими органами незалежно від досудового розслідування, або взагалі до його початку. Цю позицію підтримує судова практика. В Ухвалі колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 6 березня 2018 року по справі № 243/6674/17-к, розглянуто питання призначення перевірки та ревізії слідчим суддею за клопотання слідчого або прокурора після внесення вищезгаданих змін до КПК говориться так: «Таким чином, законодавець не тільки забрав у слідчого і прокурора повноваження «призначати ревізії та перевірки», але й встановив, що будь-які докази, отримані внаслідок такої «не передбаченої цим Кодексом» перевірки чи ревізії, є недопустимими [19].

З іншого боку, невизначеність процедури участі оперативних підрозділів та органів досудового розслідування створює ризики тиску на бізнес, що з урахуванням Указу Президента України [10] щодо встановлення додаткових гарантій захисту законних інтересів підприємництва під час здійснення кримінального провадження й забезпечення консолідації повноважень органів правопорядку щодо протидії правопорушенням, що посягають на економіку держави, в єдиному органі – Бюро економічної безпеки України, не сприяє діяльності бізнесу.

Враховуючи викладене вище, пропонуємо внесення змін до КПК України, Закону України «Про Бюро економічної безпеки України», Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» та інших спеціальних законів, якими передбачити право та чітку процедуру ініціювання позапланових перевірок фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання та участі в їх проведенні лише для оперативних та слідчих підрозділів Бюро економічної безпеки, які здійснюють ОРД чи ведуть фінансове розслідування і дозволити участь у проведенні такої перевірки тільки працівникам, які мають необхідні знання і ведуть фінансові розслідування і лише у зв'язку з таким розслідуванням.

Крім того, у ході фінансових розслідувань важливим є забезпечення взаємодії органів досудового розслідування з Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (скорочено – Агентство з розшуку та менеджменту активів або АРМА), яке є центральним органом виконавчої влади зі спеціальним статусом, уповноваженим на формування та реалізацію державної політики у сфері виявлення та розшуку активів, які можуть бути арештовані у кримінальному провадженні, а також управління активами, які арештовані у кримінальному провадженні.

АРМА уповноважене на здійснення заходів з виявлення та розшуку активів за зверненням слідчого, детектива, органів досудового розслідування, прокуратури та судів з метою арешту та конфіскації таких активів чи їх стягнення в дохід держави внаслідок визнання необґрунтованими активів [20]. Також на підставі рішення суду, АРМА здійснює управління активами, на які накладено арешт у кримінальному провадженні, з метою збереження чи збільшення їх економічної вартості шляхом: передачі активів у управління на підставі договору управління; розпорядження – реалізації відповідних активів з подальшим розміщенням готівкових коштів на рахунках у державних банках до закінчення кримінального провадження. АРМА забезпечує виконання звернень органів досудового розслідування, прокуратури та судів щодо виявлення, розшуку активів та надає відповідь у найкоротший можливий строк, але не пізніше ніж протягом трьох робочих днів з дня надходження звернення, або в інший більш тривалий строк, зазначений у ньому.

Висновки. В кримінальних провадженнях щодо вчинення кримінальних правопорушень у сфері діяльності інституційних інвесторів дуже важливо органам досудового розслідування паралельно з проведенням власного фінансового розслідування використовувати всі передбачені сьогодні законодавством України можливості для співпраці з іншими державними органами. Всі ці органи мають доволі широкі контрольні повноваження, яких немає в органів досудового розслідування і можуть діяти паралельно і незалежно від розслідування кримінального провадження, а створені ними документи можуть стати важливим джерелом доказів у кримінальному провадженні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Взаємодія підрозділів Національної поліції України з органами державного фінансового контролю у протидії злочинам у бюджетній сфері: метод. рек. / В. І. Василичук, І. М. Купранець, С. А. Вязьмін, М. В. Бурак та ін. Київ: Нац. акад. внутр. справ: Кандиба Т. П., 2017. 48 с.
2. Топчій В. В. Передумови взаємодії слідчого й оперативного працівника органів внутрішніх справ у розкритті та розслідуванні злочинів. *Право і суспільство*. 2015. № 2. С. 286–293.
3. Фаринник В. І. Особливості процесуальної взаємодії органу досудового розслідування з іншими підрозділами МВС та громадськістю у кримінальному провадженні. *Юридичний вісник України*. 2012. № 44 (905). С. 4–5.
4. Про Бюро економічної безпеки: Закон України від 28 січня 2021 року № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).
5. Про організацію діяльності слідчих підрозділів Національної поліції України: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 06 липня 2017 року № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-17#Text>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).
6. Важинський В. М. Інформаційно-довідкове забезпечення при розслідуванні податкових злочинів. *Підприємство, господарство і право*. 2014. № 10. С. 72–75.
7. Топорецька З. М. Сучасні інформаційні системи, які використовуються для розслідування злочинів в Україні. *International research and practice conference «Urgent problems of law on the modern stage of statehood development» : Conference proceedings (October 20–21, 2017)*. Lublin: Izdavniceba «Baltija Publishing». P. 224–227.

8. Топорецька З. М. Сучасні тенденції інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів. *Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу : тези доп. міжнар. наук.-практ. конф. до 100-річчя від дня народження проф. М. В. Салтєвського (м. Харків, 8 листоп. 2017 р.)*. МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2017. С. 207–209.

9. Про затвердження Порядку електронної інформаційної взаємодії Бюро економічної безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України та центральних органів виконавчої влади, діяльність яких спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ України: наказ Бюро економічної безпеки України, Міністерства внутрішніх справ України від 22 листопада 2022 року № 342/760. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1530-22#Text>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

10. Про невідкладні заходи із забезпечення економічної безпеки на період дії правового режиму воєнного стану: рішення Ради Національної безпеки і оборони України від 23 січня 2024 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001525-24#Text>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

11. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 6 грудня 2019 року № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n606>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

12. Топорецька З. М. Проблема позапланових документальних перевірок в кримінальному провадженні. *Актуальні питання кримінального процесу, криміналістики та судової експертизи : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 24 листоп. 2017 р.)* : у 2 ч. / редкол.: В. В. Черней, С. С. Чернявський, Л. Д. Удалова та ін. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. Ч. 1. С. 294–296.

13. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n1753>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

14. Топорецька З. Позапланові перевірки в кримінальному провадженні (за матеріалами судової практики 2017 року). *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 7. С. 148–152.

15. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII/ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

16. Курман О. В. Проблемні питання призначення ревізій у кримінальному судочинстві в умовах сучасних реалій законодавства. *Порівняльно-аналітичне право*. 2016. № 3. С. 201–203.

17. Про національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1698-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18#Text>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

18. Про Службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text> (дата звернення: 25.05.2024 р.).

19. Ухвала колегії суддів Першої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 6 березня 2018 року по справі № 243/6674/17-к URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/72670536>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).

20. Офіційний вебсайт Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. URL: <https://arma.gov.ua/areas-of-activity>. (дата звернення: 25.05.2024 р.).